

Plzeňský sochař dokončuje sochu pro školu v Ugandě

Sochá pro Afriku Plzeňský sochař Václav Česák.

Foto: Archiv MF DNES

PLZEŇ (ČTK) Sochu svatého Jana Nepomuckého pro školu a nemocnici v Ugandě dokončuje plzeňský sochař Václav Česák. Podobné dílo už třetí rok zdobí kostel v rumunské vesnici Gernik, socha svatého Václava je v srbské vesničce Krušičica. ČTK to řekl Česák, mimo jiné autor plastiky Dona Quijota na olšanské farmě Bolka Polívky.

Devadesáticentimetrová socha pro Ugandu bude z keramiky. „Už ji mám namodelovanou a do měsíce ji odvezu vypálit. Poté na ni ještě budu nanášet plátky zlata a stříbra. Hotová bude v květnu,“ sdělil Česák. Světece si u něj objednala Arcidiecézní charita Praha, jež postavila u Viktoriina jezera, druhého největšího na světě, nemocnici a školu. Školu zasvětila právě českému svatému Janu Nepomuckému.

Barokní klasika smíchaná s divokými prvky Afriky

Podle Česáka žádala charita klasické dílo v barokním stylu, sochař do něj chtěl ale zapojit moderního ducha a přírodu ugandského pralesa. „Snažil jsem se o živější modelaci. I když jsem se držel barokního stylu, jsou na soše divočejší africké prvky,“ dodal. Podle Česáka je to patrné na hávu světece, jehož spodní část „rozehrál“ do tvarů inklinujících k rostlinám místního pralesa. „Drapérie přechází až do špičatých tvarů. Musel jsem ten prales na soše zdůraznit, vzhdyt jde také o jedno z mála míst na světě, kde žijí gorily,“ řekl Česák.

Dodnes existuje v celé Evropě přes 33 000 soch Jana Nepomuckého, takže podle něj nebyl problém najít inspiraci.

Osmačtyřicetiletý Česák využívá širokého spektra materiálů, pracuje s kamenem, bronzem, nerezem, ocelí a dalšími materiály. Má zkušenosti s light designem, scénografií i technikou šperkařství. Je autorem desítek plastik, mimo jiné vytvořil nerezovou sochu Skateman pro Skoda Sportpark v Plzni, bronzový monument Franka Zappy do německého Bad Doberanu, do švýcarské Basileje čtyři bronzové busty rockových legend, například Micka Jaggera a další.

A jedeme na Velký Ostrý

» **Tip na výlet** Blíží se jaro. Trasa, kterou vám dnes předkládáme, vede do poměrně vysokých poloh a lze ji zvládnout na běžkách i pěšky

ŠPIČÁK Celá trasa má přibližnou délku 30 kilometrů a pro pěšího turistu i s různými alternativami zpátečních cest je velmi náročná.

Východiště je v sedle Špičák u Železných Rud. Vydáme se po žluté značce směrem k Černému jezeru. Cesta je projetá od kolových vozidel, takže nebudeme ničit běžky a půjdeme prvních pět kilometrů pěšky. Nad Černým jezerem můžeme běžky nasadit.

Pokračujeme po červené značce nahoru na rozvodí s krásným výhledem do údolí Úhlavy a na horu Ostrý, kterou máme před sebou jako na dlani. Po levé straně máme lesy Královského hvozdu (Künisches Gebirge). Od vodopádu Bílá strž, což je jedno z nejúchvatnějších míst na Šumavě, pokračujeme dlouhým sjezdem (nebo sestupem) do bývalé osady Stateček pod Ostrým.

Cesta má i německé značky pro běžkaře, kteří mívají až do bavorské obce Rittsteig. Ta však leží ve výšce kolem 750 m a v této době ji už nelze pro běžky doporučit, právě tak jako sjezd na Zadní Chalupy.

Na Statečku je rozcestí, odkud vede jediná značená cesta na vrchol hory Velký Ostrý (1 280m) - modrá značka. Cesta mezi Statečkem a Velkým Ostrým není stroje upravována pro běžkaře.

Užijete si mimořádný výhled

Na vrcholu Ostrého vede státní hranice, na bavorské straně je chata zvaná Albert Willmann Haus - v létě funguje jako hostinec i ubytovna. Je tu mimořádný výhled směrem k hraničnímu Svarohu. Za dobré viditelnosti je v dále vidět Velký Roklan. V okolí je vidět celá řada tisícimetrových vrcholů, kterých má Šumava celkem 180.

Dále dohlédneme do Hamrů a na druhou stranu přes sedlo Brennes k Velkému Javoru i dolů na oblíbenou obec Lam, kam se čeští návštěvníci jezdí rádi v zimě v létě

Jedou si pro výhled Dnešní trasa se hodí jak pro běžkaře, tak pro pěší turisty. Ze Statečku vede jediná značená cesta na vrchol hory Velký Ostrý. Odtud se všem naskytne nádherný a nezapomenutelný výhled do okolí.

Foto: Jiří Poptik

koupat do místního krytého a venkovního bazénu zvaného Osserbad s příznivými cenami.

V okolí Velkého Ostrého a Královského hvozdu vůbec odedávna táhla turisty. V zimním čísle časopisu Vítání host na Šumavě a v Českém lese je otištěn i text předse- dy občanského sdružení Otevřená Šumava Emila Kintzla popisující zřejmě první zimní přejezd Šumavy na lyžích, který v roce 1923 uskutečnili hajný Otto Paleczek a jeho bratranec, fotografický asistent Karel Paleczek.

Oblast, která vždy táhla turisty

Samozřejmě, pro běžkařský výlet v okolí sedla Scheiben je nejpříhodnější dojet autem do Železných Rud, přikročit tu hranici a vyjet nahoru na Brennes pod Velkým Javorom a pokračovat dál na placené parko-

viště Scheiben. Tam zaparkovat a nasadit běžky.

Oblast Velkého Ostrého a Královského hvozdu vůbec odedávna táhla turisty. V zimním čísle časopisu Vítání host na Šumavě a v Českém lese je otištěn i text předse- dy občanského sdružení Otevřená Šumava Emila Kintzla popisující zřejmě první zimní přejezd Šumavy na lyžích, který v roce 1923 uskutečnili hajný Otto Paleczek a jeho bratranec, fotografický asistent Karel Paleczek.

Během dvou týdnů urazili oba muži téměř dvě stě kilometrů na starých dřevěných a velmi těžkých lyžích, přičemž téměř celou cestu se probojovávali zasněženým vo-

ným terénem bez jediné upravené stopy, s těžkou fotografickou výbavou v batohu na zádech a s fotoaparátém na skleněné desky.

„Je nutné počítat s tím, že po celé trase není možnost žádného občerstvení, pensionu či restaurace. K dispozici jsou pouze přístřešky pro krátký odpočinek či úkryt při náhlé změně počasí. Je proto nutné vzít s sebou dostatečné množství jídla a pití a rezervního oblečení,“ říká Štěpán Pospíchal z Horské služby Šumava.

Pozor na dvě místa

„Pro běžkaře, případně pro cyklisty, jsou na trase dvě místa, na která je nutné dávat pozor. Prvním mís-

tem je sjezd z rozvodí za Černým jezerem k vodopádu Bílá strž, kde je na krátkém úseku relativně velký výškový rozdíl. Pozor by měli dávat běžkaři při špatných sněhových podmínkách nebo když je stopa přemrzlá, kdy případný pád končí v lepším případě pouze modřinou. Druhým místem je přechod hory Ostrý. Zvláště vrcholové partie Ostrého dostojí svému jménu a je nutné počítat s pohybem v lehkém skalním terénu,“ uvedl Pospíchal.

„Pro zkušenoého sportovce by však výstup a sestup neměl být komplikací a může se těšit z vrcholového výhledu, který ohraničuje Šumavu ze severní strany,“ uzavřel Pospíchal. **Radovan Holub**

Plzeňský kraj poprvé vyčlení peníze pro cyklisty

DOMAŽLICE (ČTK) Plzeňský kraj má poprvé dotační program zaměřený speciálně na podporu rozvoje cykloturistiky a cyklistické dopravy v regionu. Pro letošní rok je v rozpočtu vyčleněno šest milionů korun.

„Většina půjde na jednotlivé projekty měst, vesnic či svazků obcí a sdružení, část je na vytvoření celkové koncepce pro cykloturistiku a cyklistickou dopravu,“ vysvětlil včera ČTK radní pro cestovní ruch Václav Koubík (ČSSD). Program vyhlásila rada na jednání v Domažlicích, projekty mo-

hou žadatelé podávat do 15. dubna.

Až dosud se museli zájemci o rozvoj cyklistické dopravy a cykloturistiky ucházet o krajské dotace v programech na podporu venkova nebo na venkovský cestovní ruch, kam se ale hlásily obce i s mnoha dalšími žádostmi. Podle Koubíka bylo třeba vytvořit konkrétní dotační titul. Kraj v něm chce pokračovat i v dalších letech.

„Chtělo by to větší částku“

„Konečně takový titul máme, je to chvilkyhodné, i když v podmín-

kách našeho kraje by bylo potřeba mnohem víc peněz,“ řekla cykloprůvodkyně a šéfredaktorka cyklistického portálu www.plzenskonaturistiky.cz Radka Žáková.

Domnívá se, že jen na rozjezd krajského dotačního titulu je třeba alespoň deset až 15 milionů ročně.

Zájemci mohou podávat žádosti na výstavbu, rekonstrukce a údržbu cyklostezek, na projektové dokumentace a na značení cyklotras a cyklostezek, vyjmenovala vedoucí krajského odboru kultury, památkové péče a cestovního ru-

chu Alena Svobodová. Podle Žákové by ale bylo dobré, kdyby mohla krajská dotace sloužit i obcím jako jejich spolufinancování na projekty, podpořené ze Státního fondu dopravní infrastruktury.

Podpora pro významné projekty

Dotace, které ve státním fondu mohou získat, vyžadují i finanční podíl žadatelů, což může být pro malé obce přílišná zátěž. I krajský program ale nabízí maximálně dotaci ve výši 80 procent celkových nákladů.

Podle plánů kraje by měl dota-

ční titul podporovat převážně cykloprojekty s nadregionálním a mezinárodním významem. „Vznikne významná podpora cyklistické infrastruktury na hlavních páteřních cyklotrasách kraje, například na Panevropské trase Praha - Plzeň - Paříž a na trase Praha - Plzeň - Regensburg,“ dodala mluvčí kraje Petra Jarošová.

Podle dostupných údajů z krajského úřadu je v regionu do 4 000 kilometrů značených cyklotras a cyklostezek. Výstavbu cyklostezek obce většinou financovaly díky dotacím státu a EU.

Vaším objektivem Snímky z vašeho okolí, které jste zachytili a uložili na server rajce.net do sekce Moje fotozprávy

Průvod nevěst

Rekord především v krajském městě vytvořily nevěsty, které šly v průvodu od plzeňského hotelu Angelo až na náměstí Republiky. Najednou se jich sešlo celkem osmapadesát, což je zatím v tuzemsku největší číslo. Průvod byl rovněž živou pozvánkou na Svatební veletrh, který byl zahájen včera odpoledne v hotelu Angelo (o veletrhu čtěte na str. B2). Foto: Šedivý, jarda57.rajce.net

Pár čapů se vrátí do nového, už nehrozí, že jim spadne hnízdo

VRČEŇ (ČTK) Náhradní podložku pro hnízdo vzácných čapů černých instalovali v lesích u Vrčene na jižním Plzeňsku ochránci přírody. Práci dělali doslova na poslední chvíli. Návrat čapího páru, který tam roky pravidelně hnízdí, čekají každým dnem, řekl ČTK včera Karel Makoň z plzeňské záchranné stanice živočichů.

„Počítáme, že se ze zimoviště z teplých krajů čápi vrátí každým dnem, ne-li každou hodinou,“ poznamenal. Ekologové teď především doufají v to, že ptáci v pořádku přežili zimu a zvládnou i náročnou cestu domů.

Větev, na které měli čápi roky hnízdo, se loni po silné vichřici odlomila a hnízdo i s mláďaty spadlo dolů. „Byla to velká škoda, minimálně dvě mláďata pád hnízda nepřežila, a proto jsme se rozhodli nabídnout černým čápům na letošní hnízdní sezonu novou a hlavně bezpečnější hnízdní podložku,“ uvedl Makoň. Kovovou konstrukci

umístili ekologové na stejném stromě.

Nová podložka už nespadne. Je to svařený ocelový rám pevně ukotvený ke kmeni. Na rám napletli ochránci přírody z klacků a chvojí nové hnízdo, které by mělo vzácné čápy přilákat. Čápi, pokud se do lokality vrátí, si pak podle vlastních požadavků sami přistaví další část hnízda. „Podobné podložky máme v kraji už dvě a na každé černí čápi pravidelně hnízdí. Zda se jim bude zamlouvat i tato, je už jen na nich,“ konstatoval Makoň.

Ekologové z Plzně mají s rekonstrukcí a úpravami hnízd a hnízdišť bílých i černých čapů bohaté zkušenosti. Pravidelně všechna kontrolují, udržují nosné konstrukce, natírají je, zpřístupňují a také nezřídka snižují hnízda. Čápi pár totiž dokáže každoročně přistavět kus hnízda. Po několika letech jsou z nich i stovky kilogramů vážící kolosy, které mohou zatěžovat konstrukce komínů či staveb.